

ЗАТВЕРДЖЕНО
рішенням педради
Хмельницького закладу дошкільної
освіти № 34 «Тополька»
протокол № 2 від 08.02 2023 р.

**Положення
про моніторинг якості освіти
у Хмельницькому закладі дошкільної освіти № 34 «Тополька»
Хмельницької міської ради Хмельницької області**

Дане Положення регламентує порядок, процедуру і форми проведення контролю якості освітнього процесу на рівні закладу у вигляді моніторингу (далі — *моніторинг*).

Нормативною основою моніторингу оцінки якості освітнього процесу є: Конституція України, Закон України «Про освіту», Закон України «Про дошкільну освіту», інші закони, Указ Президента України від 20.03.08 р. № 244/2008 «Про додаткові заходи щодо підвищення якості освіти в Україні», «Про невідкладні заходи щодо забезпечення функціонування та розвитку освіти» 04.07.05 р. № 1013, акти Президента України, Кабінету Міністрів України, накази МОН, розпорядження голів обласної, міської, районної держадміністрацій, Статут закладу, дане Положення, спрямоване на підвищення якості освіти, активізацію й удосконалення діяльності закладу.

Моніторинг — це форма організації, збору, системного обліку та аналізу інформації про організацію і результати освітнього процесу для ефективного вирішення завдань управління якістю освіти.

Внутрішній моніторинг діяльності є складовою частиною системи освітнього моніторингу, яка передбачає збирання (первинні дані), оброблення (аналіз і оцінка якості освіти), зберігання (формування і ведення бази даних) та розповсюдження інформації про стан освіти (адресне забезпечення користувачів статистичною й аналітичною інформацією), прогнозування на підставі об'єктивних даних динаміки й основних тенденцій її розвитку, розроблення науково обґрунтованих рекомендацій для прийняття управлінських рішень стосовно підвищення якості надання освітніх послуг закладом та ефективності функціонування освітнього процесу в цілому, формування завдань, тестів іншого інструментарію для оцінки якості освітнього процесу з методичними рекомендаціями.

Під контролем у вигляді моніторингу розуміється діагностичний контроль, в результаті якого вивчаються умови, процес, результати освітньої діяльності з метою виявлення їх відповідності законодавчим, нормативно-правовим, інструктивно-методичним документам про освіту.

Проведення моніторингових досліджень передбачає створення Ради (спеціальної групи аналітиків) моніторингу як структурного підрозділу педагогічної ради закладу.

Положення схвалюється радою, затверджується наказом директора ЗДО.

Заклад у своїй діяльності керується чинним законодавством, нормативно-правовими актами з питань організації освітнього процесу та даним Положенням.

Положення поширюється на всіх працівників закладу та учасників освітнього процесу.

II. Мета, завдання і функції моніторингу

Мета внутрішнього моніторингу - ефективне відслідковування функціонування освітнього простору в закладі, виявлення динаміки його змін, розробка прогнозу та пропозицій для забезпечення розвитку закладу; накопичення даних, необхідних для періодичного самооцінювання якості освітніх послуг закладу; аналітичне узагальнення результатів діяльності системи закладу дошкільної освіти.

Завдання внутрішнього моніторингу:

- визначення якості навчальних досягнень вихованців; з'ясування динаміки їх змін;
- виявлення проблем, пов'язаних з організацією освітнього процесу;
- характеристика якості освітнього простору, а також фінансового, кадрового, навчально-методичного та матеріально-технічного забезпечення закладу.

Функції моніторингу:

інформаційна — створює масив інформації щодо якості освіти в закладі дошкільної освіти;

діагностична - фіксує реальний стан якості освіти в закладі дошкільної освіти;

оцінювальна — дає кількісно-якісну оцінку об'єктів освітнього процесу у закладі на основі певного набору критеріїв та показників;

коригувальна - мінімізує вплив негативних факторів у освітньому процесі;

прогностична — формує стратегію і тактику розвитку освіти у закладі дошкільної освіти;

управлінська - впливає на зміст і методи управлінської діяльності.

III. Об'єкти та предмет моніторингу

Об'єктами внутрішнього моніторингу у закладі є:

Освітнє середовище:

- ресурсне забезпечення (фінансове, матеріально-технічне, санітарно-гігієнічне);
- навчально-методичне забезпечення (навчальні програми; посібники та інша навчальна література);
- кадрове забезпечення;
- інформаційне забезпечення;
- академічна доброчесність.

Освітній процес:

- планування освітнього процесу;
- зміст освітньої діяльності;
- впровадження освітніх інновацій;
- розвиток професійної компетентності педагогів;
- психологічний супровід освітнього процесу;
- участь батьків, громадськості в освітньому процесі.

Результати освітнього процесу:

- навченість (навчальні досягнення) вихованців різних вікових груп із інваріантної частини навчального плану;
- результати підвищення кваліфікації педагогічних працівників (кількість педагогічних працівників різних категорій, володіння вчителями інноваційними технологіями та прийомами педагогічної роботи тощо);

Предметом внутрішнього моніторингу є динаміка змін в освітній системі закладу як основа його розвитку.

Суб'єкти внутрішнього моніторингу: адміністрація закладу, педагогічний колектив, вихованці, батьки опосередковано через органи самоврядування.

IV. Принципи, види та рівні моніторингу

Принципи, на яких повинен базуватися внутрішній моніторинг:

- **гуманістична спрямованість** - створення обстановки доброзичливості, довіри, поваги до особистості, неможливості використання результатів досліджень для застосування будь-яких репресивних дій до учасників освітнього процесу;
- **об'єктивність** - уникнення суб'єктивних оцінок, створення рівних умов для всіх учасників освітнього процесу;
- **системність** – комплексний підхід до вивчення різних аспектів життя закладу, опрацювання та аналізу результатів досліджень;
- **валідність** - відповідність пропонованих контрольних завдань змісту навчальної програми, чіткість критеріїв виміру і оцінки, дотримання визначених процедур проведення та опрацювання результатів;
- **надійність** результатів, що означає можливість підтвердження позитивних і негативних результатів різними способами контролю; шляхом повторного контролю, який проводять інші особи;
- **врахування психолого-педагогічних особливостей** шляхом диференціації контрольних та діагностичних завдань;
- **рефлексія**, що проявляється в аналізі та оцінці отриманих результатів на всіх рівнях управління, здійсненні самоаналізу і самооцінки.

Види внутрішнього моніторингу :

за цілями проведення:

- **інформаційний** (регулярний збір інформації на визначені теми з різних джерел, зокрема, із законодавчих актів, положень, наказів, методичних видань, сайтів освітніх установ та громадських організацій, що дозволяє скорегувати програму розвитку закладу, навчальні

- **діагностичний моніторинг** (збирання та узагальнення інформації за певними показниками з метою вивчення конкретних освітніх проблем (визначення рівня навченості вихованців конкретної вікової групи, вимірювання рівня сформованості конкретних компетентностей та ін.).
- **управлінський** (відстеження й оцінка ефективності, наслідків і вторинних ефектів прийнятих рішень, розроблених програм).

За засобами, що використовуються :

- **педагогічний** (дидактичний, освітній, виховний) (вивчення рівня навченості та якості виховання вихованців, якості змісту освіти, якості викладання, умов, що забезпечують можливості навчання, виховання та самовиховання особистості);
- **психологічний** (вивчення пізнавальної сфери, емоційної рівноваги, моральних якостей);
- **ресурсний** (визначення обсягів та якості забезпечення закладу матеріально-технічними, фінансовими, науково-методичними та іншими ресурсами);
- **кадровий** (вивчення кадрового складу педагогів, процесу та результатів підвищення кваліфікації педагогів);
- **управлінський** (оцінювання якості та ефективності управління закладом).

V. Прогнозовані результати моніторингу

Проводячи внутрішній моніторинг, заклад дошкільної освіти має орієнтуватися на такі **результати**:

- підвищення якості надання освітніх послуг, формування позитивного іміджу, престижності та конкурентоспроможності закладу дошкільної освіти;
- створення необхідних умов для творчої діяльності учасників освітнього процесу;
- впровадження освітніх інновацій, сучасних інформаційних технологій для оновлення змісту освіти й форм організації освітнього процесу;
- активізація роботи адміністрації і педагогічного колективу закладу, вироблення навичок контрольно-аналітичної діяльності, самооцінки та саморегуляції;
- удосконалення управління закладом дошкільної освіти, вироблення і корегування управлінських рішень, планування і прогнозування розвитку закладу дошкільної освіти.

VI. Організація моніторингу

1. Створення **Положення про моніторинг якості освіти** в закладі дошкільної освіти, що визначає цілі, завдання, напрями, об'єкти та періодичність досліджень, необхідних для реалізації стратегії розвитку закладу, виконання закладом погоджених дошкільною спільнотою завдань щодо покращення якості освітніх послуг.

2. Розробка **внутрішнього моніторингу** конкретної ділянки освітнього середовища, передбачених Положенням, зокрема: умов, процесу чи результатів роботи закладу дошкільної освіти. Положення визначає :

- мету та завдання дослідження;
- об'єкт дослідження;
- формування вибірки;
- терміни та процедуру дослідження;
- підбір та підготовку координаторів дослідження;
- визначення критеріїв оцінювання та показників (індикаторів), за якими збиратиметься інформація;
- визначення методів дослідження.

3. Підготовка **інструментарію дослідження**, передбаченого Положенням (вибір анкет, тестів, методик, карт спостережень, підготовка інструктивно-методичних матеріалів для координаторів дослідження, вибір статистичних та математичних методів обробки та обчислення одержаних результатів дослідження).

4. **Проведення дослідження**, передбаченого Програмою, проектом (заповнення анкет, виконання тестів, проведення спостережень за обраними методиками)

5. **Збір та опрацювання результатів** (внесення результатів дослідження в базу, обробка та аналіз отриманих даних з використанням математичної статистики, факторно-критеріального аналізу, описового пояснення).

6. **Аналіз та інтерпретація результатів внутрішнього моніторингу** стану конкретної ділянки освітнього середовища закладу (виявлення та оцінка позитивних та негативних факторів впливу; підготовка та представлення звіту, який має містити висновки та рекомендації з метою прийняття управлінських рішень, корекції програм, планів роботи закладу, роботи окремих педагогів, батьківського комітету тощо).

7. **Оприлюднення результатів моніторингу** та запровадження рекомендацій у практику.

VII. Рекомендовані напрями моніторингових досліджень

A. Загальний рівень

- *Моніторинг рівня навченості вихованців різних вікових груп*
- *Моніторинг стану викладання інваріантної складової навчального плану*
- *Моніторинг впровадження освітніх інновацій*

Б. Локальний рівень

- *Моніторинг психологічної готовності дітей 6(7) років до навчання в школі*
- *Моніторинг адаптаційних процесів дітей раннього віку*

В. Індивідуальний рівень

- *Моніторинг професійної педагогічної компетентності педагога (атестація)*
- *Моніторинг розвитку пізнавальної сфери та особистісного розвитку вихованців*

VIII. Обов'язкові для ЗДО компоненти бази даних моніторингових досліджень

- *Загальні відомості про навчальний заклад* (дата заснування, форма власності, юридична адреса, телефон, електронна адреса, мова навчання, профіль навчання, відомості про атестацію).
- *Матеріально-технічна база* (кількість груп, забезпечення технічними засобами навчання, забезпечення комп'ютерною технікою).
- *Кадрове забезпечення навчального закладу* (кількісний склад педагогічних працівників, освітньо-кваліфікаційний рівень, розподіл за віком, склад педагогів за педагогічним стажем, кваліфікаційними категоріями, аналіз руху кадрів, результати атестації педагогічних кадрів).
- *Контингент вихованців* (мережа закладу, віковий склад вихованців, рух вихованців).
- *Результативність освітнього процесу* (динаміка навчальних досягнень вихованців).
- *Методична робота, вдосконалення професійної педагогічної майстерності педагогів* (аналіз підвищення кваліфікації педагогічних кадрів, аналіз участі педагогічних працівників у методичній роботі, участь педагогів у конференціях, семінарах, майстер-класах).
- *Охорона життя та безпека життєдіяльності* (динаміка травмування дітей під час освітнього процесу, стан травмування серед педагогів).
- *Робота соціально-психологічної служби* (дослідження психологічної готовності дітей старшого дошкільного віку до навчання в школі; адаптація дітей раннього віку).
- *Робота з батьками та громадськістю* (склад сімей вихованців, соціальний статус).

IX. Звітність про результати внутрішнього моніторингу та періодичність його проведення у ЗДО

- Інформація про кадрове забезпечення закладу дошкільної освіти (*вересень*)
- Інформація про контингент вихованців (*вересень*)

- Інформація про матеріально-технічну базу закладу дошкільної освіти (*вересень*)
- Інформація про рівень навченості вихованців за результатами навчання у I, II семестрі та за рік (*січень, червень*)
- Інформація про результати моніторингу професійної компетентності педагога (*січень- лютий*).

X. Рекомендовані технології та інструментарій

Моніторинг рівня навченості вихованців

Мета. Підвищення рівня навчальних досягнень вихованців шляхом їх постійного вимірювання, аналізу результатів та цілеспрямованого коригування.

Завдання моніторингу:

- дослідження якості знань вихованців та їх відповідність Базовому компоненту дошкільної освіти;
- виявлення та аналіз чинників, що впливають на рівень засвоєння знань вихованців;
- підтримка мотивації навчання;
- дотримання педагогами орієнтовних вимог до оцінювання навчальних досягнень вихованців в системі дошкільної освіти з інваріантної складової навчального плану;
- прогнозування на основі отриманих даних тенденцій розвитку навчального закладу.

Прогнозовані результати:

1. Отримання об'єктивної інформації про якість знань вихованців в закладі в цілому, окремих груп та кожного вихованця.
2. Коригування навчального процесу та його навчально-методичного забезпечення на основі результатів досліджень.
3. Упровадження тестових технологій проведення підсумкового контролю знань у закладі.

Об'єкт моніторингу. Рівень навчальних досягнень вихованців з інваріантної частини навчального плану.

Предмет: динаміка зміни рівнів навченості на протязі кількох етапів моніторингових досліджень.

Напрямки моніторингу:

- моніторинг результативності навчання;

Інструментарій моніторингу:

- діагностичні роботи;
- результати тематичного оцінювання;
- статистична документація;
- спостереження;
- анкетування;
- кваліметричні таблиці.

При визначенні навчальних досягнень учнів аналізові підлягають:

- *характеристика відповіді вихованців* (елементарна, фрагментарна, неповна, логічна, доказова, обґрунтована, творча);
- *якість знань* (правильність, повнота, осмисленість, глибина, гнучкість, дієвість, **системність**, узагальненість, міцність);
- *ступінь сформованості умінь та навичок* (навчально-організаційні, навчально-інтелектуальні, навчально-інформаційні, навчально- комунікативні);
- *ступінь самостійності вихованців у навчальній діяльності*;
- *досвід творчої діяльності* (вміння виявляти та роз'язувати проблеми, формулювати гіпотези);

Вказані компоненти покладені в основу **чотирьох рівнів навчальних досягнень:** початкового, середнього, достатнього і високого.

Відповідно до Критеріїв оцінювання навчальних досягнень вихованців в системі дошкільної освіти в загально дидактичному плані ці рівні визначаються за такими характеристиками:

I рівень – початковий. Відповідь вихованців фрагментарна, характеризується початковими уявленнями про предмет вивчення. Вміння несформовані, рівень самостійності навчальної діяльності низький.

II рівень – середній. Знання неповні, поверхові. Вихованець відтворює основний навчальний матеріал, але недостатньо осмислено, не вміє самостійно аналізувати, робити висновки. Здатний розв'язувати завдання за зразком. Володіє елементарними вміннями навчальної діяльності.

III рівень – достатній. Вихованець знає істотні ознаки понять, явищ, зв'язки між ними, а також самостійно застосовує знання в стандартних ситуаціях, володіє розумовими операціями (аналізом, синтезом, абстрагуванням, узагальненням тощо), вміє робити висновки, виправляти допущені помилки. Відповідь повна, правильна, логічна, обгрунтована, проте без елементів власних суджень. Він здатний самостійно здійснювати основні види навчальної діяльності.

IV рівень - високий. Знання є глибокими, міцними, системними; вміє застосовувати їх для виконання творчих завдань. Його навчальна діяльність позначена вмінням самостійно оцінювати навчальні ситуації, явища, факти,